

ПАШИНСЬКА Аліна,

здобувач вищої освіти другого курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних
розслідувань Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

Науковий керівник:

КРУГЛОВА Ольга,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права
та процесу Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

ПРАВОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

На тлі посилення глобалізаційних та інтеграційних процесів головним завданням для України є побудова і вдосконалення правової системи, що дасть змогу для її ефективного функціонування, стабільності державотворення, своєчасної відповіді на глобальні й регіональні виклики.

Саме тому вдосконалення правових засад національної правової системи, обґрунтування оптимальних напрямів і шляхів її розвитку є актуальною темою, яку досліджують вітчизняні та зарубіжні вчені.

Серед великої кількості наукових публікацій присвячених розвитку правової системи України в умовах глобалізаційних викликів велике значення мають праці науковців Матвійчука В.К., Гриценка В.Г., Соболя , Хаустової М.Г. та інших, які досліджують загальнотеоретичні аспекти впливу цих процесів на правову систему суспільства, аналізують зміни, які відбуваються із галузями права, зокрема конституційного, цивільного, фінансового, сімейного, екологічного тощо.

Зараз, у ХХІ ст. в епоху глобалізаційного поступу, відбувається активна взаємодія міжнародних, міждержавних і національних правових систем, наслідком якої на ряду із взаємозбагаченням, запозичення правових норм та інститутів, є їх певне зіткнення, протистояння.

Враховуючи вищенаведене, перед науковцями постала низка проблем, зокрема щодо змісту, наслідків взаємодії різних правових систем, єдності й відмінності функціонування, спрямованості їхнього розвитку.

На нашу думку, необхідно звернути увагу на монографію «Державно-правове регулювання суспільних відносин в умовах нових глобалізаційних викликів: вітчизняні та міжнародні реалії» за загальною редакцією ректора Київського університету права НАН України професора Ю. Бошицького.

Зазначена монографія – це результат трирічного наукового дослідження вітчизняних науковців і провідних іноземних вчених: В. Батлер (США), Д. Чеччі (Угорщина), А. Інкампо (Італія), А. Махарадзе (Грузія), А. Шміт, Я. Стеліна (Польща), А. Сафаров (Азербайджан).

У зазначеному виданні, поряд із теоретико-правовими основами державно-правового регулювання, досліджуються правове регулювання конституційних і адміністративних відносин, цивільних та сімейних, господарських і трудових суспільних відносин, а також кримінальна юстиція в контексті нових глобалізаційних впливів; держава у системі сучасного міжнародного правопорядку: новітні виклики; сучасний міжнародний правопорядок тощо [1 с. 27].

В умовах глобалізації, необхідно зауважити про посилення впливу права ЄС на еволюцію інших національних правових систем. При цьому ступінь впливу залежить від статусу країн. Тобто є вони членами ЄС, країнами-кандидатами, потенційними кандидатами або неасоційованими країнами.

Євроінтеграційна спрямованість правового розвитку України забезпечила інтеграцію національного законодавства в Європейський простір.

Україна ратифікувала Угоду про асоціацію між Україною та ЄС і його державами членами у вересні 2014 року.

Головним елементом Угоди є приведення законодавства України до європейського права. Тобто перед Україною на етапі правової інтеграції виникла низка питань щодо модернізації та трансформації права, систематизації й уніфікації законодавства; розробки механізму взаємодії різних правових систем в умовах євроінтеграції та глобалізації тощо.

При цьому, зауважимо, що наближення національного законодавства до нормативно-правових актів ЄС не обмежується тільки їх імплементацією, а є складним завданням, що вимагає ґрунтовного та належного планування, ресурсів, ретельного розроблення та узгодження проектів нормативно-правових актів, а також моніторингу дотримання зобов'язань, що викладені в Угоді про асоціацію.

Узагальнюючи вищенаведене, зазначемо, що під впливом глобалізаційних викликів, «розмиванні» національно-культурних кордонів національне законодавство зазнає трансформації.

Перш за все, це позначається на процесі правотворчості, правореалізації, правозастосуванні. Тобто правові норми, що містяться в нормативно-правових актах, враховують специфіку глобалізаційних процесів які відбуваються в різних сферах суспільства (соціальной, економічній, політичній, релігійній тощо).

По друге, завдяки процесу глобалізації зростає роль і значення правових засад правотворчого і правозастосовного процесів міжнародного права. Тобто європейські правові стандарти впроваджуються в правову

систему країни, насамперед, правоохоронну, правозахисну, судову сфери [2].

По-третє, глобалізація викликає і прискорює інтеграцію правових систем та їх підсистем і елементів. Завдяки цьому відбувається динамічний правовий розвиток та удосконалення правової системи держави, шляхом гармонізації, уніфікації, адаптації, імплементації, стандартизації, універсалізації, інтернаціоналізації права.

Список використаних джерел:

1. Удовика Л.Г. Формування теорії правової системи у юридичній науці (Частина 2). Часопис Київського університету права, 2020. № 1. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/download/249/234/> (дата звернення 28.10.2021).
2. Хаустова М.Г. Теоретичні та практичні основи трансформації правової системи України в умовах глобалізації URL: <https://dspase.nlu.edu.ua/123456789/13018> (дата звернення 28.10.2021).

ПЕРЕТЯТЬКО Євген,

здобувач вищої освіти другого курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

ЮНІНА Марина,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права
та процесу Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

ВІДМЕЖУВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН ВІД ІНШИХ ВІДНОСИН

Кожна галузь права вирізняється своїми конкретними особливостями правовідносин, які відбуваються між суб'єктами тієї чи іншої галузі права.

Цивільно-правові відносини – це відносини, які врегульовані нормами цивільного права між рівними учасниками з приводу майнових та особистих немайнових відносин [1, с.83].

Даний вид правовідносин має як загальні ознаки, так і специфічні, які властиві лише даній галузі права, а саме:

- це майнові та особисті немайнові відносини;
- учасники цих відносин характеризуються майновою відокремленістю та рівністю між собою;